

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 14

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 10 oktober 2023

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Erkenning geloofsgemeenschappen - Adviezen en beslissingen

Op 16 november 2021 trad het nieuwe decreet over de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen in werking. Het decreet creëerde een nieuw kader voor de erkenning van en het toezicht op lokale geloofsgemeenschappen. Zoals bekend leidt een erkenning van een geloofsgemeenschap tot meerdere voordelen: subsidies, bezoldigde bedienaars van de eredienst enzovoort. In het kader van de erkenningsprocedure wordt in een advies voorzien van meerdere instanties, met name het representatief orgaan, de subsidiërende gemeente of provincie, de adviserende (niet-subsidiërende) gemeente en de minister van Justitie.

In uitvoering van het decreet werden 77 aanvragen ontvankelijk beoordeeld: 59 moskeeën, 9 orthodoxe kerken en 9 protestantse kerken. Zij kwamen alle in aanmerking voor de verkorte erkenningsprocedure waardoor ze niet aan de decretale wachttermijn van vier jaar moesten voldoen.

De minister liet begin juni weten zes lokale geloofsgemeenschappen te hebben erkend: de evangelische Kerk Bilzen in Bilzen, de evangelische kerk Pottenbakker in Kortrijk, de moskee Tauhid in Pelt, de moskee El Mouslimine in Antwerpen, de orthodoxe kerk HH. Georgios en Alena in Dilbeek en de orthodoxe kerk Heilige Georgios in Turnhout.

Met schriftelijke vraag nr. 354 van 12 juni 2023 informeerde ik bij de minister naar de al genomen beslissingen en de adviezen die werden afgeleverd in het kader van de erkenningsaanvragen. De minister antwoordde toen: "Ik kan geen informatie verstrekken over de ingewonnen adviezen van lopende erkenningsaanvragen waarvan de erkenningsprocedure nog niet is afgerond en ik geen eindbeslissing of de al dan niet toekenning van de erkenning heb genomen." Deze informatie over de ingewonnen adviezen van lopende erkenningsaanvragen kon de minister vreemd genoeg wat later echter plots wél meedelen in antwoord op een schriftelijke vraag van Nadia Sminate (schriftelijke vraag nr. 426 van 23 juni 2023). Opvallend is ook dat volgens de lijst met adviezen die de minister verstrekt meerdere gemeenten niet tijdig - binnen de decretaal voorziene termijn van vier maanden - zouden hebben geantwoord.

1. Werden inmiddels na de eerste erkenning van de zes genoemde lokale geloofsgemeenschappen nog nieuwe geloofsgemeenschappen erkend? Zo ja, welke en op welke datum?
2. Uit de lijst die de minister bezorgde in antwoord op voormelde schriftelijke vraag nr. 426 blijkt dat inmiddels in meerdere erkenningsdossiers alle adviezen al geruime tijd werden afgeleverd zonder dat er al werd overgegaan tot erkenning.

**Vlaams
Parlement**

Heeft dat te maken met nog aan de gang zijnde onderzoeken van de informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen (ISD) of is er daarvoor een andere reden?

3. Voor hoeveel van de erkenningsdossiers werd het onderzoek van ISD al afgerond en voor hoeveel nog niet? Kan de minister daarbij meedelen welke dossiers al werden afgerond en welke nog niet? Zijn er desgevallend ISD-onderzoeken die overtredingen hebben vastgesteld tegen de erkenningsvoorwaarden die ertoe leiden dat er niet kan worden overgegaan tot erkenning?
4. Hoe verklaart de minister dat zoveel adviserende gemeenten de nochtans al vorig jaar aangevraagde adviezen nog niet hebben afgeleverd?
5. Het decreet bepaalt in artikel 67 dat als een van de adviesverlenende instanties, bijvoorbeeld de adviserende gemeente, het advies niet op tijd bezorgt, aan de adviesvereiste voorbij kan worden gegaan.

Hoe wordt dat door de minister in de praktijk toegepast? Wacht de minister alsnog op het advies en stuurt hij desgevallend herinneringen of neemt hij een beslissing zonder advies?

6. Opvallend is ook dat heel wat geloofsgemeenschappen nog altijd geen veiligheidsadviezen hebben ontvangen van het ministerie van Justitie. In het verleden waren er vaak klachten over de gebrekkige informatie die werd afgeleverd door het ministerie van Justitie of het uitblijven van de veiligheidsadviezen.

Hoe evalueert de minister de huidige samenwerking met het ministerie van Justitie ter zake en het uitblijven van adviezen?

7. Werden er inmiddels ook al negatieve adviezen afgeleverd door het ministerie van Justitie? Worden er vanuit het ministerie van Justitie ook effectief negatieve adviezen afgeleverd wanneer er problemen worden vastgesteld rond bijvoorbeeld extremisme of worden er in dat geval gewoon geen positieve adviezen afgeleverd, waarna de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur dus niet overgaat tot erkenning?
8. Welke andere initiatieven neemt de minister nog in dit verband?

GWENDOLYN RUTTEN

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 14 van 10 oktober 2023
van **CHRIS JANSSENS** aan **BART SOMERS**

1. Momenteel zijn er na de 6 erkenningen van 7 juni 2023 nog geen nieuwe erkenningsbeslissingen genomen. Een aantal erkenningsdossiers zitten momenteel in de laatste fase om afgehandeld te worden en waarover ik in de maand november een eindbeslissing zal nemen.
2. Naast de adviezen ingewonnen bij de financierende overheid, de adviserende gemeente, het representatief orgaan en de federale minister van Justitie voert de Informatie- en screeningsdienst (ISD) een eigen uitgebreid en tijdsintensief screeningsonderzoek met plaatsbezoeken bij elke erkenningszoekende lokale geloofsgemeenschap waarbij ook bijkomende informatie wordt ingewonnen bij de voornoemde adviserende actoren. Dit screeningsonderzoek wordt grondig en diepgaand gevoerd en resulteert steeds in een adviesrapport gericht aan mij als bevoegd minister. Pas nadat ik dit adviesrapport van de ISD heb ontvangen neem ik op basis hiervan een eindbeslissing over de betrokken erkenningsaanvraag.
3. Behoudens de 6 nieuwe erkenningen van 7 juni 2023, is voor de overige 71 erkenningsdossiers nog geen eindbeslissing over de erkenningsaanvraag genomen. In totaal werden op heden (6 november 2023) van 19 erkenningszoekende lokale geloofsgemeenschappen door de ISD adviesrapporten aan mij bezorgd waaronder de 6 adviesrapporten van de op 7 juni 2023 erkende lokale geloofsgemeenschappen. Voor de overige 58 erkenningsaanvragen zijn de screeningsonderzoeken van de ISD nog lopende. Zolang ik nog geen eindbeslissing heb genomen over individuele erkenningsdossiers kan ik als erkenningsverlenende overheid hierover geen inhoudelijke informatie verstrekken.
4. Conform het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen is de 'adviserende gemeente' de gemeente waar een eredienstgebouw is gelegen dat toebehoort aan een islamitische of orthodoxe lokale geloofsgemeenschap. Dit betekent dat aan de gemeenten waar de 59 islamitische en 9 orthodoxe erkenningszoekende lokale geloofsgemeenschappen zijn gelegen door het Agentschap Binnenlands bestuur een advies werd opgevraagd in het kader van de verkorte erkenningsprocedure conform artikel 67, §§ 3 en 4 van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen.

Alhoewel er geen verplichting rust op de adviserende gemeente om een advies te formuleren over een erkenningsaanvraag stel ik vast dat voor de 68 islamitische en orthodoxe erkenningsaanvragen door de adviserende gemeenten alsnog 56 adviezen werden geformuleerd. Een overgrote meerderheid (82%) van de adviserende gemeenten heeft dus effectief een advies geformuleerd. Voor de overige 12 erkenningsaanvragen (12%) werd geen advies geformuleerd. Aangezien conform het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen een adviserende gemeente een advies kan en niet moet geven, heb ik derhalve geen kennis van de redenen waarom een adviserende gemeente geen advies heeft geformuleerd.
5. Het Agentschap Binnenlands Bestuur heeft conform artikel 67, §§ 3 en 4 van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen aan alle adviserende actoren een schriftelijk schrijven gericht met het verzoek om een advies te willen geven op een

erkenningaanvraag (zie bijlage 1 bij schriftelijke vraag nr. 426 van 23 juni 2023¹). De ISD neemt in het kader van haar screeningsonderzoeken bij de erkenningzoekende lokale geloofsgemeenschappen ook steeds contact op met de adviserende gemeente en de financierende overheid en herinnert hen aan de adviesvraag in de gevallen er (nog) geen advies werd gegeven. De ISD bespreekt tijdens de screeningsonderzoeken met de adviserende gemeente en de financierende overheid de erkenningaanvraag waarbij, ook bij afwezigheid van een advies, het standpunt van deze adviserende actoren over een erkenningzoekende lokale geloofsgemeenschap wordt gevraagd. Het standpunt van de adviserende en financierende overheid wordt naast de eigen screeningsbevindingen van de ISD verwerkt in het uiteindelijke adviesrapport van de ISD dat de basis vormt voor het nemen van een eindbeslissing over een erkenningaanvraag.

6. De ISD werkt een adviesrapport over een erkenningaanvraag pas definitief af wanneer het geclassificeerd veiligheidsadvies van de minister van Justitie werd opgeleverd. Conform het Samenwerkingsakkoord van 2 juli 2008 kan een gewest zelfs indien aan alle erkenningcriteria is voldaan enkel tot een erkenning van een lokale geloofsgemeenschap overgaan ingeval van een gunstig veiligheidsadvies. Op heden (6 november 2023) is voor 50 erkenningaanvragen reeds een veiligheidsadvies opgeleverd door de federale minister van Justitie.

De samenwerking tussen mijn administratie en de federale overheid op het vlak van de veiligheidsadviezen verloopt positief. De federale veiligheidsdiensten werken de klok rond voor het afleveren van hun veiligheidsadviezen waarbij ze zeer grondig elke lokale geloofsgemeenschap screenen. Conform de federale Omzendbrief van 20 juli 2017 moet de federale minister van Justitie voor een veiligheidsadvies over een erkenningzoekende lokale geloofsgemeenschap een geclassificeerd deeladvies inwinnen van volgende 6 federale overheidsdiensten:

- 1) Staatsveiligheid (VSSE)
- 2) Militaire inlichtingendienst (ADIV)
- 3) Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD)
- 4) Federale politie
- 5) Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ)
- 6) Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI)

Dit vereist een grote inspanning van de federale diensten aangezien voor de verkorte erkenningsprocedure 77 veiligheidsadviezen moeten worden opgeleverd wat neerkomt op een immens aantal van 462 geclassificeerde deeladviezen. Op heden (6 november 2023) zijn 50 veiligheidsadviezen opgeleverd bestaande uit 300 geclassificeerde deeladviezen (6 deeladviezen per veiligheidsadvies).

7. Op heden (6 november 2023) zijn er geen negatieve veiligheidsadviezen opgeleverd door de federale minister van Justitie.
8. Zowel de ISD als de federale diensten voeren elk binnen hun wettelijk bevoegdheidskader een grondig en diepgaand screeningsonderzoek naar een erkenningzoekende lokale geloofsgemeenschap. Bijkomende initiatieven in dit verband zijn niet aan de orde.

¹ <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1984961>